Å avrette gulvet selv er lettere enn du tror

Et jevnt underlag er viktig for et godt resultat når du skal legge nytt gulv. Heldigvis trenger du ikke nødvendigvis hente inn håndverkere for å få jobben gjort. Slik gjør du det selv, trinn for trinn.

Av Oda Sofie Mathisen Gallefoss/ifi.no, ifi.no

Huskeliste for å avrette gulv:

Ha et rent og fast underlagBruk riktig primer for ditt underlagHusk å bruke kantlist og nivåpinnerBland ikke mer enn du rekker å leggePass på temperatur og trekk

Skal du legge nytt gulv? Før du legger enten parkett, laminat eller klikkvinyl er det viktig at du forsikrer deg om at underlaget er rett og plant, så det ikke sprekker opp eller knirker senere. Du trenger derfor å avrette gulvet.

Å avrette gulvet er en jobb flere velger å overlate til håndverker, men du kan også gjøre det selv med de rette forberedelsene.

– Det er ikke en veldig vanskelig jobb. Det er bare greit å passe på er at man er minst to stykker som gjør det sammen.

Det sier Thomas Gulliksen Kolsrud fra Robust, som mener at det er fullt mulig å avrette gulvet selv. Han har selv med sin kollega Bernt Brevik på laget. De to demonstrerer avrettingsprosessen.

Hva er avretting?

Å avrette gulv med flytsparkel eller tynnstøp er en metode som brukes når ujevnhetene i underlaget er omfattende, dekker store deler av rommet eller har skjevheter som må rettes opp.

Lokale svanker og ujevnheter kan ofte rettes opp med håndsparkling med gulvsparkel.

VÆR MINST TO: Avrettingsmasse har kort holdbarhet etter at posen først er åpnet. Derfor bør man være minst to når man gjør dette. Vi hadde med oss Thomas og Bernt fra Robust som demonstrerte avrettingsprosessen.

1. Velg riktig produkt for dine forhold

Det er viktig å starte med å vurdere hva som blir riktig avrettingsmasse for dine forhold. Ta utgangspunkt i anvisningen på pakkingen.

I dette tilfelle har kjøkkengulvet rustikke fliser med brede fuger som må glattes ut før det kan legges nytt gulv over. Siden dette gjeler hele gulvet, er flytsparkling eller tynnstøp den foretrukne løsningen.

Temperatur er en sentral faktor. Kalde sekker, underlag og omgivelser gir dårligere flyt og lengre herdetid for produktet. Høy varme gir derimot kortere arbeidstid. For at det ikke skal tørke så fort, bør du beskytte gulvet mot trekk, sol og høy romtemperatur.

Beregn også forbruk av avrettingsmasse før du begynner. For å gjøre dette følger du instruksene på posen, hvor det står hvor mye masse du trenger per kvadratmeter. Regn likevel helst med litt ekstra svinn og vær forberedt på at det kan være ujevnheter i underlaget.

TENK PÅ FORHOLDENE: På dette gulvet har vi valgt å bruke Robust Tynnavretting Inne, 0 til 30 millimeter. Det er en hurtigherdende, selvutjevnende avrettingsmasse for innendørs bruk, med fiberarmering og høyt polymerinnhold, så den hefter godt og blir slitesterk. Produktet er bare til innendørs bruk, og lagtykkelsen må ligge mellom 0 og 30 millimeter.

2. Rengjør grundig

Forbered underlaget før du begynner. Underlaget skal være fast og rent, uten løse partikler, sementslam, støv eller fett. Bruk gjerne Kraftvask, eller et tilsvarende sterkt alfaisk grovrengjøringsmiddel, for denne jobben.

– Grunnen til at det er viktig å rengjøre skikkelig er fordi vi skal prime. For at primeren skal få god nok heft så må underlaget være rent, forklarer Kolsrud.

Større hull og skader må fylles eller repareres før du starter med avrettingen.

– Massen finner veldig lett veier ut, så pass på at underlaget er tett så avrettingsmassen blir der den skal være, legger Brevik til.

VÆR FORBEREDT: Det er en del som bør være klart på forhånd når du skal avrette gulvet. Pass blant annet på at du har målt opp vann i bøttene du skal bruke før du setter i gang med selve avrettingsprosessen.

3. Prime

Primer brukes for å sikre at avrettingsmassen får god vedheft til det eksisterende underlaget.

Sugende underlag som betong, gammel avretting og sparkel primes til overflaten er mettet. Sterkt sugende underlag vil trenge flere strøk. Pass på at det ikke blir stående dammer med primer, men pensle på et jevnt og fint lag.

Bruk pensel til hjørner og kanter, og en malerull til gulvflaten.

ENKLERE LØSNING: Kolsrud og Brevik skal her avrette et gammelt flisegulv, slik at man senere kan legge et nytt gulv oppå. De bruker Robust Primer før de setter i gang med selve avrettingsjobben.

4. Monter hjelpemidler

Når du har primet gulvet monterer du hjelpemidler som skal være med på å begrense avrettingsmassen etterpå.

Først fester du en kantlist rundt hele rommet og rundt eventuelle søyler, så det ferdig avrettede gulvet vil kunne bevege seg uten å sprekke opp.

Nivåpinner fester du også langs kantene. De viser hvor høyt du skal fylle opp med avstøpningsmasse. Stopplist brukes til å avgrense arealet du skal avrette, for eksempel ved dørstokker.

– Hvis du ikke bruker stopplist og får begrenset avrettingsmassen, så kan du oppleve at du får utflytning der du ikke ønsker det, bemerker Brevik.

Kantlister og stopplister skjæres enkelt vekk etter at støpen har herdet. Nivåpinnene knekkes av i nivå med overflaten.

På sviktende underlag bør du støpe inn et armeringsnett i gulvavrettingsmassen. Hvis du avretter gulvet i forbindelse med nyinstallasjon av elektriske varmekabler, festes kablene i armeringsnettet. I kombinasjon med avrettingsmassen vil nettet avstive og forsterke gulvkonstruksjonen.

STOPP UTFLYTING: Robust stopplist er selvklebende og brukes til å avgrense avrettingsmassen til ønsket område.

5. Bland ut avrettingsmassen

Ved avretting av ett rom kan du blande for hånd med blandeverktøy. Hvis du skal avrette flere rom eller en hel etasje, lønner det seg å leie inn fagfolk med tilgang til pumpebil og ferdigblandet masse.

For å blande ut avrettingsmassen bruker du drill og blandevisp. Det er viktig å ha vannet i bøtta først og pulveret etterpå, for å sikre et godt resultat.

Pass på at du følger anvisningen på pakken for å sikre riktig mengde vann. Det er gjerne en liten slingringsmonn i hvor mye vann du kan bruke. Mindre mann gir fastere konsistens, og mer vann gir en mer flytende konsistens.

Først heller du opp cirka 80 prosent av det vannet du har tenkt til å bruke i en bøtte. Tilsett deretter pulveret og bland godt. Fortsett å tilsette vannet litt etter litt, til massen er klumpfri og lettflytende.

– Det er alltid greit å ha flere bøtter til å blande i, slik at du ikke må stå og bruke unødvendig tid på å måle opp vannmengden underveis, sier Brevik.

Bland aldri mer enn du rekker å legge ut. Brukstiden er bare 15 til 20 minutter. Derfor er det er veldig lurt å være minst to, så en kan blande og en avrette.

FÅ MED ALT: Bland ut med drill og blandevisp. Gå også over med murerskje for å sørge for at det ikke blir liggende uutblandet masse inntil kantene. Dette kan føre til klumper i massen som legges.

6. Legg ut massen

Massen må legges i én arbeidsoperasjon, uten opphold.

Hell eller pump massen ut i strenger parallelt med veggen, og legg vått i vått. Fordel jevnt med tannsparkel eller piggrulle.

Tilsett aldri mer vann når massen har begynt å herde før du rekker å legge den ut. Om du ser at det har gått for lang tid, skal ikke massen brukes. Her er Kolsrud sikker i sin sak:

– Har avrettingsmassen begynt å herde, så er det over. Da må du begynne på nytt.

TOMANNSJOBB: – Det er greit at en person blander og en legger ut avrettingsmassen, så du er sikker på at du har kontroll på massen underveis, forklarer Kolsrud.

7. La det tørke

Gratulerer med ferdig avrettet gulv! Nå er det selvfølgelig viktig at du ikke ødelegger det harde arbeidet ditt med å gå på gulvet for tidlig.

Følg produktanvisning for å se tørketiden for avrettingsmassen du har brukt. Husk at det tar lengre tid å kunne legge for eksempel fliser på gulvet, enn det tar å kunne gå på det.

Om det er kaldt ut når du avretter gulvet, så beregner du også lenger tid.

SPEILBLANKT: Det tar 1-3 timer før avrettingsmassen er gangbar, men kan ta opp til et døgn før du kan legge tette belegg på den. Før det begynner å herde jevnes massen ut med piggrulle, som vist på bildet.

8. Rydd og rengjør

Husk også å rengjøre verktøy og utstyr med vann med en gang, før massen rekker å herde. Lagre uåpnede sekker tørt. Sjekk også best før-dato, så du ikke bruker foreldede produkter neste gang.

Når du har ventet riktig tørketid kan du legge det gulvet du vil oppå. Finn inspirasjon og råd til gulvlegging på ifi.no.

Se også hele avrettingsprosessen på vår TikTok.

Mer informasjon

- Robust: https://robustnorge.no